

Sygn. akt SNO 43/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Mirosława Wysocka (sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

Protokolant Katarzyna Wojnicka

w sprawie sędziego Sądu Rejonowego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu

w dniu 28 lutego 2014 r.

zażalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 21 listopada 2013 r.

postanowił:

utrzymuje zaskarżone postanowienie w mocy.

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 30 października 2013 r. Prezes Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Apelacyjnego na podstawie art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.- Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) w związku z art. 121 § 1 tej ustawy oraz art. 429 § 1 w zw. z art. 445 § 1 k.p.k. odmówił przyjęcia odwołania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w [...] od wyroku Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Apelacyjnego z dnia 9 września 2013 r. Przyczyną tego zarządzenia było uchybienie zawitemu terminowi do wniesienia odwołania, przewidzianemu w art. 445 § 1 k.p.k., bowiem odpis wyroku z uzasadnieniem doręczono Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w dniu 9 października 2013 r., a

odwołanie zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 24 października 2013 r., czyli jeden dzień po upływie terminu.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego na podstawie art. 126 § 1 k.p.k. wniósł o przywrócenie terminu do złożenia odwołania, gdyż uchybienie terminu nie nastąpiło z jego winy; podniósł, że sporządzone i podpisane odwołanie złożył w dniu 22 października 2013 r. u kierownika działu kadr Sądu Okręgowego w [...], informując o konieczności jego niezwłocznego wysłania ze względu na upływający w dniu następnym termin, lecz nie miał wpływu na właściwe wykonanie tego polecenia.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2013 r. Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny odmówił przywrócenia terminu. W ocenie Sądu, nie zachodzi przewidziana w art. 126 § 1 k.p.k. przesłanka przywrócenia terminu zawitego, jaką jest stwierdzenie, że niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. Nie jest taką przyczyną przekroczenie terminu spowodowane pracą zajmującego się wysyłką pism w postępowaniach dyscyplinarnych sekretariatu sądowego (oddziału kadr), który podlega kontroli i nadzorowi także rzecznika dyscyplinarnego. Sąd powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 12 września 2000 r., WKN 25/00 (OSNKW 2000, nr 11-12, poz. 100), zgodnie z którym uchybienia pracowników prokuratury i niewykonanie polecenia prokuratora nie usprawiedliwiają niewykonania czynności procesowej w terminie przez prokuratora, który odpowiada za organizację pracy w podległym mu sekretariacie.

W zażaleniu na to postanowienie Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego zarzucając naruszenie art. 126 k.p.k. w z w. z art. 128 u.s.p. przez wadliwe uznanie, że uchybienie terminu zostało przezeń zawinione, wniósł o zmianę postanowienia i przywrócenie terminu do wniesienia odwołania. Skarżący podniósł, że oddział kadr Sądu Okręgowego nie podlega w żadnym zakresie jego nadzorowi, nie jest on przełożonym osób tam zatrudnionych i nie przysługuje mu w stosunku do tych pracowników zwierzchnictwo; Zastępca Rzecznika nie ma też własnego sekretariatu ani sekretarza do obsługi administracyjnej i jedynie korzysta ze służb sądowych przy wysyłaniu i odbieraniu korespondencji. Odpowiednie stosowanie

przepisów Kodeksu postępowania karnego wymaga uwzględnienia rzeczywistych kompetencji zastępcy rzecznika, różniących się od pozycji prokuratora.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Stosownie do art. 126 § 1 k.p.k., przywrócenie terminu do dokonania czynności może nastąpić jeżeli niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych. Użycie takiego sformułowania, nienawiązującego do zawinienia w uchybieniu terminu, wskazuje na zobiektywizowanie przyczyn restytucji terminu i chociaż nie eliminuje całkowicie elementu subiektywnego, uzasadnia znaczny rygoryzm w ocenie tej przesłanki. Koniecznym warunkiem uwzględnienia wniosku jest wykazanie, że uchybienie nastąpiło z przyczyn, których strona nie mogła usunąć i dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1997 r., V KZ 28/97, OSN PiP 1997, nr 11, poz. 4).

W rozpoznawanej sprawie podstawy zaskarżonego orzeczenia nie stanowiło stwierdzenie, że do uchybienia terminu doszło z przyczyny zawinionej przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, ale ocena, że nie była to przyczyna od niego niezależna w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k. Takie stanowisko, wbrew zarzutom zażalenia, tego przepisu nie narusza, gdyż zaniedbanie obowiązku przez pracownika sądu, któremu powierzono wysłanie przesyłki, nie mieści się w kategorii nieusuwalnej przeszkody do dokonania czynności w wymaganym terminie.

Skarżący zasadnie zarzuca, że powołanie się przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wprost na zasady stosowane w odniesieniu do prokuratora, który odpowiada za organizację pracy w podległym mu sekretariacie, i z tego tytułu – konsekwentnie, za uchybienia zatrudnionych tam pracowników, jest chybione w takim zakresie, w jakim sytuację tę zrównuje z faktycznym statusem Zastępcy Rzecznika; Zastępca Rzecznika nie sprawuje zwierzchnictwa ani kontroli w stosunku do pracowników jednostki organizacyjnej sądu, lecz jedynie korzysta z ich pomocy przy wykonywaniu niektórych czynności. Dlatego rację ma skarżący, że nie można oceniać jego działania pod kątem odpowiedzialności „za właściwą organizację pracy w powierzonym mu sekretariacie”.

Niedostatecznie uporządkowana pod względem prawnym i faktycznym pozycja Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, niewątpliwie od niego niezależna,

nie oznacza jednak, że niezależne od niego – w rozumieniu art. 126 § 1 k.p.k. - jest zachowanie lub uchybienie terminom zawitym, w tym terminowi do zaskarżenia wyroku. Sytuacja ta zwiększa ciężar obowiązków Zastępcy Rzecznika, ale nie stwarza nieusuwalnych przeszkód do dokonania czynności w terminie.

Z tych względów Sąd Najwyższy-Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji, stosownie do art. 126 § 1 oraz art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.